

5.
TÁ 919

o3-14799-1
B, ff, pos.
magyar hang

GAUDEAMUS IGITUR

- riportfilm -

Gyártó ország: Magyarország
gyártó cég: Mafilm Hiradó- és Dokumentumfilm Studio
gyártási év: 1977
gyártásvezető: Szalay Béla
engedélyszám: oo9778
rendező, forgatókönyvíró: LESTÁR János
dramaturg: Mönich László
operatőr: Drahos Kálmán
op.asszisztens: Baranyai László
zenei összeállító: Szigeti Ferenc
vágó: Révbíró Lászlóné
hang: Szücs Péter
diszlet: Vajó András
felvételvezető: Kulcsár Györgyi

Tartalom:

Filmriport 27 boldog munkásról, akik felnőtt fejjel szánták el magukat az érettségi bizonyítvány megszerzésére. Az éttermi bankettasztal körül felelevenítik az elmúlt időszakot és sok mindenről szó esik. Valamennyien a salgótarjáni Kohászati Művek fizikai munkásai.

1985. február 19.

VA

2.

Gardeanus igihm...

27 boldog ember

forgatókönyv

szakanyag:	Pádár András
forgatókönyv:	Lestár János
asszisztens:	Székely Ferenc
dramaturg:	Mönich László
fővilágosító:	Tárkányi Ferenc
vágó:	Nagy Anna
felvételvezető:	Kulcsár Györgyi
gyártásvezető:	Szalay Béla
operatőr:	Drahoš Kálmán
rendező:	Lestár János

Készül a MAFILM Hiradó és Dokumentumfilm Studióban

1 9 7 7 .

Az érettségi bizonyítvány átvételé- Zene
készült/
kor (fényképek montázsa a háttére

a film főcímének:

27 BOLDOG EMBER

Salgótarján korszerű, könnyed
vonalu épületeit, új városrészeit
látjuk.

A szűk Tarján patak völgyé-
ben egy darabig fut, kacskaringózik
a város, aztán felkapaszkodnak az
épületek a ~~partza~~, új városközpont
keletkezik. Nő, növekszik és szépül
a hajdani egy fő utcás, füstös kis
bányászváros.

A Bólyai Gimnázium....előtte
a mini Patyomkin lépcső.

A Művelődési Ház előtt
álló felszabadulási emlékműről
hátrál a gép, bekerül a Somogyi
kompozíció mögött Szrogh György
elegáns művelődési háza.

Aztán olyan képek következnek
amelyek erőteljesen és meggyőzően
mutatják a változás, a fejlődés ~~irányát~~
irányát, mértékét:

toronyház magasodik az égnek
körülötte az aranymetszés szabálya
alapján tervezett, épített alacso-
nyabb épülettömbök, lakóházak.

30 esztendő látszólag nem nagy idő
egy ország, vagy egy város életében.
Am, ha arra a 30 évre gondolunk
amely a felszabadulástól napjainkig
eltelt, azt kell látnunk, hogy törté-
nelmünkben soha nem volt még olyan
három évtized, amely olyan mélyre ható
és gyors ütemű változást hozott volna
az ország életében, mint éppen ez a
korszak.

Mindenfelé a cselekvő ember
munkájának a nyomát látni. Az ország
mai arcát
a gyárakat
földet
a városokat a birtokba vevő ember alakít-
ja szüntelen. Ugyanakkor az új arcú táj
a megváltozott történelem maga is for-
málja formálóját: az embert.

Az ember és a munka, az egyén és
a társadalom állandó és szoros kölcsön-
hatásban él, alakul, változik.

A harminc év változásai nyomot hagy-
tak az elmékben és a szivekben, napról
napra alakítják az embert a megváltozott
életkörülmények között....

A Siküveg gyár
az „blösüveggyár
gyáarak
üzemek
közeledünk a Kohászati Üzemek
főbejáratahoz.

Villanyszerelők tevékenykednek
csillogva perdül a spén
röppen a szikra
izzik a folyékony vas
karbantartók dolgoznak a gépen
fehér köpenyben műszerészek

Nem zsufolt, szűk krecnik
ezek már, hanem világos, tágas
csarnokok. A gépek meg benne
hatalmasak, gombnyomásra mozdul-
nak és szinte mindent automaták
végeznek.

/GO 2. és a pácoló képei/

Lorkó Győző, 40 éves garázmester

~~szinkron felvétel~~

Zene

27 boldog ember lépte át egy reggelen
műszakkezdéskor a Salgótarjáni Kohászati
Üzemek kapuját, hogy odaálljanak a meg-
szokott gép mellé, a munkapadhoz:

villanyszerelők
esztergályosok
kovácsok
öntők
lakatosok
műszerészek

Lorkó: /Szinkron felvétel/

Elmondja, hogy az ötvenes években
kezdett dolgozni ebben az üzemben.
Ment is jól a munka, de egyszer csak
valami furcsa űrt, ürességet érzett.
Bizonyos dolgokhoz nem tudott hozzá-
szólni, bizonyos tárgyköröknél néma
maradt. Tanulni kell! Erre rájött.

Lorkó Győző régebbi fényképeit látjuk
fiatal munkás
együtt a menyasszonyával
aztán az esküvői kép

Ő maga beszél
Aztán megint a családi kép.
Itt már meglett férfi
És most itt van ő, derűsen, mosolygósan, ahogyan visszaemlékszik az érettségire való felkészülésre.

A felkészülésre, amely azért bővelkedett furcsa helyzetekben, komikus epizódokban.

Elirat:

OSZTÁLYTALÁLKOZÓ A SALGÓBAN

OSZTÁLYFŐNÖK: PÉTER TIBOR TÖRTÉNELEMTANÁR

Jókedvű társaság ül a hosszú asztaloknál: mind a 27-en és a tanárok persze meg az osztályfőnök. Az U-alaku asztalsor mellett sok-sok nevetős, jólöltözött ember. Egyenlőre mindenki egyszerre beszél. Így együtt az osztály már régen volt együtt....több, mint 15 hete. Az érettségi bizonyítvány osztáskor. Az asztalon most is tologatják egymásnak a fényképeket...

Lorkó: /Folyt./ - Tanulni, de hogyan?

"munka közben" "munka után Fáradtam?

Es a család? A szombatok? Számtalan kérdés, akadály vetődött fel. A közös műhely segített, annak volt nagy jelentősége. Mert egész napos munka után nem hazamenni, hanem verselemzéssel, matekkel foglalkozni, az kemény dolog, ahhoz egy ember kevés.

A kamera is szemügyre ^{vesz} /egy -néhány
fényképet. Az egyikre ránközelítünk.
Hollandi László, villanyszerelő, párt-
titkár. Gömbölyű arcú mosolygós fiatal-
ember. 34 éves, egy fiú és egy kislány
édesapja. Kedves, megnyerő modoru, de
néha a tekintetében konok keménység
villan.

Hollandi László a somskőujfalui
lakásán beszél. Látjuk a környe-
zetét, a kicsiket, feleségét.....
látjuk őt a gyárban is

Havasi György, negyven éves, szer-
számgyalus, egy kislánya van.

Őt a munkahelyén látogatjuk meg.

Havasi György, a kiváló tanuló

~~.....~~

Hollandi László: /Arról beszél, hogy a
zöme a "munkásosztálynak" 15 évvel
ezelőtt szerzett szakmunkás bizonyít-
ványt. Nehéz volt megszokni a rendsze-
res tanulást, a rendszeres agymunkát.
Elég nagymértékű volt a lemorzsoló-
dás, hiszen 56-an kezdték a tanulást.
Az osztályban, ebből a gyárból 27-en
maradtak, de azok aztán nagyon össze-
tartottak. Havasi volt a legjobb tanu-
ló az osztályban, nagyon sokuknak segí-
tett, magyarázott.

Havasi György: - /Elmondja, hogy neki
végeredményben jól is jött az, hogy
másoknak segített, hiszen csak átis-
mételte az anyagot és magyarázás
közben újabb és újabb összefüggések-
re jött rá.

Ismét az osztálytalálkozón vagyunk.

Fokozódik a jókedv.

Amikor feligaztunk az asztalról, akkor éppen Havasi György koccint osztálytársaival. Bekapcsolódik a kamera is az általános jókedvbe, rögzítjük a sztorikat, amelyekből van ám bőven.

Például itt vannak a tanárok.

Hiába voltak együtt tanoncok annak idején, mégis úgy beírták a rossz jegyeket, mint a pinty! Nem volt kegyelem!

Egymás szavába vágva kezdenek beszélni a tanárokról:

Péter Tibor osztályfőnökről

a történelem tanárról, aki most iskolai igazgató Nagybátonyban

Kovács Gyula matematika tanárról

Tóth Ferenc magyart tanított és együtt dolgoztak a gyárban, mint ahogy Venczel Ottóval is együtt dolgoztak, aki most matematikát és fizikát tanít

Aztán a tanárok beszélnek a tanítványokról

szorgalmukról

kitartásukról

tudásszomjukról

és az összefogásról, amely nélkül nem született volna eredmény!

Egy nő is van a "fiuk" között: az ő neve Baksa Erzsébet, aki nemrégén szült, férje Deák Imre.

Ők Endrefalván laknak, takaros családi házban.

Baksa Erzsébetre közelítünk, aki beszélni kezd, de ekkor már az ő lakásán vagyunk.

Baksa Erzsébet: /Beszél a tanulás nehéz éveiről és arról a segítségről, amelyet a gyár adott nekik, hogy megkönnyítse helyzetüket./

Közben a kamera szemlélődik a lakásban, amely megfelelően tükrözi Baksa Erzsébet munkásnőt, vágyaival, törekvéseivel, izlésével, megváltozott életével együtt.

Bódi Mihály 38 éves szerszámlakatos dolgozik az egyik gépen. Két leányapja.

Bódi Mihály: /Ő is a kedvezményel folytatja, de hozzáteszi, hogy ez a gyárnak is érdeke, mert sokat változtak a munkafeltételek, teljesen megváltoztak a gépek. A régi képzettséggel, tudással már nem lehet jóban lenni ezekkel a mindent tudó gépekkel. Ő még arról is beszél, hogy két lányának is segíteni akar, lépést akar velük tartani. Ez is hajtotta őt az érettségi felé.

Lorkó Győző garázmester veszi át a szót, vele a garázsban készítünk felvételt:

Azokat a fényképeket látjuk, amelyek akkor készültek, amikor átvették a "munkás-osztály" tagjai az érettségi bizonyítványokat.

Lorkó családja
hétvégi házak a Salgó vára alatt
vasárnapi forgalom az atakon....
autók végtelen sorban
és a fénykép, amelyen Lorkó
átveszi az érettségi bizonyítványt.
Amikor feligazítunk, akkor már újra
a "Salgó"-ban vagyunk, az osztály-
találkozón. Egyre emelkedik a hangu-
lat....és egyszerre csak valaki
mesélni kezdi Paksa Erzsi sztori-
ját: a férje mózeskosárban hozta
az érettségi vizsgákra a kicsit, hogy
két tétel kidolgozása között ugyan

Lorkó Győző:/Arról beszél, hogy hányan
gáncsoskodtak. Hogyan akarták el-
venni - pusztán irigységből - a ked-
vüket a tanulástól: mindenfélét össze-
vissza beszéltek.... hogy ez a három
év nem elegendő arra, hogy kellő
mélységben sajátítsák el az anya-
got... hogy öreg fejjel mi az
isten csudájának kellett ebbe bele-
fogniuk? Matek, meg verselemzés? Minek?
Ki fogják röhögni őket. Ilyesmiket
beszéltek. Az emberi rosszindulat
határtalan....

Nem is volt könnyű.... a család....
a hétvégek, amelyeket tanulással
kellett eltölteni.... a hobby-kert,
amelyet meg kellett művelni.... a
gyerekek, a feleség, akikkel azért
mégis csak kellett foglalkozni.
Tényleg nehéz volt.... de megérte!

szoptassa más meg.....

~~Halkul~~

Az osztály tagjai pedig készsé-
gesen előre engedték, hadd vizs-
gázzék elsőnek az Erzsi, hiszen neki
kicsinye van....

Szinkronfelvétel

Harsány nevetés

nevet, nevet a társaság....

nevet

Tanner ~~József~~ László motorjavító

Valet József művezető

Sümegei Géza

Havasi György szerszámgyalús, akitü-

nő tanuló

Petrovich János anyaggazdálkodó

Kecslés Béla műszerész

Zólyomi István elektroműszerész

Hollandi László villanyszerelő

Kleinban Dezső csoportvezető

Lorkó Győző garázmester

A gép lassan járja körbe az asztalt.

Svenkelünk a társaságon:

nevet Bódi Mihály szerszámkovács

Oldal Imre szerszámkovács

Kovács József lakatos

Smelkó Imre anyaggazdálkodó

Baksa Erzsébet

Nevetés halkul

~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~

Csikós Ervin műszerész

nevet az osztály, a 27 boldog ember.....

Lassan távolodunk tőlük.

v é g e

